



Kopsavilkums: EPC pilotprojektu novērtējums un Rīcības kodeksa pielietošana

Latvija



Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union

Kopsavilkums: EPC pilotprojektu novērtējums un Rīcības kodeksa pielietošana Latvijā



Transparensense projekts

Šis dokuments ir izveidots projekta “Transparensense – palielinot energoservisa tirgus caurspīdīgumu” ietvaros, ko atbalsta ES programma “Saprātīga enerģija Eiropai”.

www.transparensense.eu

Datums

2014.gada septembris

Vieta

Rīga

Autors

Kristaps Zvaigznītis

kristaps.zvaigznitis@ekdoma.lv

Ekodoma

Latvija

www.ekodoma.lv

Saistību atruna

Autori uzņemas pilnu atbildību par šo atskaiti. Tā neatspoguļo Eiropas Kopienas viedokli. EASME un Eiropas Komisija nav atbildīgi par jebkāda veida informācijas izmantošanu, ko satur šī atskaite.

1 Kopsavilkums

1.1 Ievads

Transparensense projekta ietvaros, kuru atbalsta ES programma „Saprātīga enerģija Eiropai”, ir izstrādāts Rīcības kodekss energoefektivitātes līgumiem (EPC kodekss). EPC kodeksa mērķis ir veicināt veiksmīgu, profesionālu un caurspīdīgu EPC tirgu Eiropā.

Rīcības kodekss definē EPC sniedzēju darbības principus, kā arī tas ir kvalitātes indikators, kas palīdz klientiem izprast, ko viņiem vajadzētu sagaidīt un pieprasīt no EPC sniedzēja, un ko viņiem pašiem vajadzētu ievērot, lai sasniegtu paredzētos enerģijas ietaupījumus un ar tiem saistītās priekšrocības.

Atskaite apkopo galvenos secinājumus un procesus EPC kodeksa pielietošanā pilotprojektu īstenošanā. Lai noskaidrotu nepieciešamo informāciju un gūto pieredzi, tika veikta EPC sniedzēja un klienta intervēšana. Aptaujas anketas tika izmantotas kā galvenie informācijas avoti.

1.2 Šķēršļi un veiksmes faktori pilotprojektu īstenošanā

Latvijā EPC tirgus ir agrīnā attīstības stadijā, kas galvenokārt attīstās daudzdzīvokļu ēku sektorā, bet publiskais sektors tikai šobrīd sāk izrādīt interesi pielietot EPC modeli. Vispārīgi runājot, zemais tirgus pieprasījums ir galvenais šķērslis gan pilotprojektu identificēšanai, gan EPC kodeksa ieviešanai.

Energoservisa kompānijas ļoti labprāt kļūva par EPC kodeksa parakstītājiem, daloties ar EPC principiem un vērtībām. Tomēr EPC tirgus šķēršļi – likumdošanas un normatīvie ierobežojumi, finansējuma pieejamība, uzticības trūkums –, ierobežoja iespējas attiecībā uz pilotprojektiem.

Projektus ir iespējams realizēt, pateicoties pieejamajām subsīdijām no ES struktūrfondiem. Tāpēc ir nepieciešama EPC tirgus attīstība un alternatīvi finanšu instrumenti, lai ilgtermiņā panāktu, ka projekti ir ekonomiski pamatoti arī bez līdzfinansējuma jeb granta komponentes. Papildus tam EPC modelis ir jauns produkts finanšu institūcijām Latvijā.

Kā viens no šķēršļiem ir izrādījies nepietiekami kvalitatīvs darbs projektu plānošanas un izstrādes posmā. Tā kā energoservisa kompānija piedāvā plašu pakalpojumu klāstu saviem klientiem, tam ir jāsastrādājas ar dažādu jomu pārstāvjiem, kas rezultējas garās pārrunu procedūrās.

Kopsavilkums: EPC pilotprojektu novērtējums un Rīcības kodeksa pielietošana Latvijā



Pilotprojektu kavējošs faktors ir arī smagnējais lēmumu pieņemšanas process, kas ir arī valsts mēroga šķērslis, un tas kavē visa sektora attīstību.

Tomēr kā galveno kavējošo faktoru var minēt Ekonomikas ministrijas izstrādes stadijā esošo ES fondu atbalsta programmu daudzdzīvokļu ēku energoefektivitātes paaugstināšanai. Darbam pie programmas bija jānoslēdzas 2014.gadā, bet ministrija prognozē, ka regulatīvais ietvars būs gatavs 2016. gada sākumā.

Tā kā informētības līmenis par EPC principiem Latvijā ir zems, Rīcības kodekss bija ļoti labs atskaites punkts klientiem, lai izprastu:

- kādus pakalpojumus tie ir tiesīgi saņemt līguma ietvaros;
- uz kādiem nosacījumiem un vērtībām notiks sadarbība ar uzņēmumu visā līguma termiņa laikā;
- kādi pienākumi un uzdevumi būs jāpilda;
- ko sagaidīt no pakalpojuma sniedzēja.

Kā galvenos veiksmes faktoros var minēt Salaspils domes lēmumu, kas sekmē un atbalsta EPC modeļa attīstību pašvaldībā, un EPC koordinators Ēku saglabāšanas un energotaupības biroja (ESEB) veiksmīgo iesaisti šajā procesā. Pašvaldības vērienīgais plāns ir visaptveroši atjaunot 80 daudzdzīvokļu ēkas nākamajos piecos gados.

Salaspils dome kā EPC sniedzēju ir pilnvarojusi pašvaldības siltumuzņēmumu Salaspils Siltums. 2015.gadā notiek aktīvs darbs pie projektu kvalitatīvas izstrādes, kuru atbalsta un konsultē pieredzējušais EPC sniedzējs Renesco. Savukārt komunikācijā ar daudzdzīvokļu mājas iedzīvotājiem uzņēmumu atbalsta ESEB.

Kopsavilkums: EPC pilotprojektu novērtējums un Rīcības kodeksa pielietošana Latvijā



1.3 Pilotprojekta ieviešana

1.tabulā ir apkopota informācija par pilotprojekta ieviešanas statusu jeb kādā projekta fāzē tas atrodas.

1.tabula

Pilotprojektu saraksts

Projekta nosaukums	Projekta fāzes			
	1.fāze – projekta sagatavošana un tehniskā dokumentācija	2.fāze – publiskais iepirkums	3.fāze – Projekta ieviešana (pēc EPC parakstīšanas)	4.fāze – mērījumi un verifikācija
2 daudzdzīvokļu ēkas RTgā	X	Nav iepirkuma – privātais sektors	-	-
Daudzdzīvokļu ēka Salaspilī	X	X	-	-

Abiem pilotprojektiem ir uzsākta plānošana un tehniskās dokumentācijas sagatavošana. Projektu ieviešanas fāze vēl nav uzsākta, jo Ekonomikas ministrija kavējas ar atbalsta programmas izstrādi priekš daudzdzīvokļu ēku energoefektivitātes paaugstināšanas.

2.tabulā ir apkopota informācija par EPC kodeksa ieviešanu.

2.tabula

Pārskats par EPC kodeksa ieviešanu

Projekta nosaukums	EPC kodeksa ieviešana			
	EPC sniedzējs parakstījis Kodeksu	Kodekss iekļauts iepirkuma dokumentācijā	Kodekss iekļauts līgumā	Cits (lūdzu precizēt)
2 daudzdzīvokļu ēkas RTgā	X	-	X	-
Daudzdzīvokļu ēka Salaspilī	X	-	X	-

1.4 Vispārējs novērtējums EPC kodeksam

- *Vai EPC kodekss bija noderīgs?* Latvijas EPC tirgus ir sākuma attīstības stadijā. Šī iemesla dēļ EPC sniedzēji bija ieinteresēti parakstīt Kodeksu, lai paaugstinātu sava uzņēmuma uzticamības un reputācijas līmeni un lai izmantotu to darbā ar potenciālajiem klientiem.
- *Vai EPC kodekss bija viegli saprotams?* Atsauksmes no īstenotajām aktivitātēm neizcēla specifiskus šķēršļus. Visi EPC sniedzēji vai citas iesaistītās puses bija apmierināti ar Kodeksa saturu.
- *Vai tika ierosināti jebkāda veida grozījumi EPC kodeksa saturam?* Nē, netika ierosināti.